

Vrije Mare

"Vrij" omdat het verwijst naar 'vrijheid', naar 'ruimte geven', naar 'Vrije school' en "Mare" omdat het een vertrouwde term is vanuit het Kerstspel waarin de engel ons en de herders komt vertellen dat zij een 'Blijde Mare', een blijde boodschap heeft.

Voorwoord

Beste ouders,

In deze Vrijemare is het tijd voor bezinning en stilte, maar ook voor vonkelend goud in deze donkere dagen voor kerstmis.

Dit kalenderjaar sluiten we dankbaar af met enerzijds een ingetogen advent, mooie kinderstemmen die ons hart vervullen met kerstliederen en de rijkdom die hun is geschonken tijdens de kersbrunch. Anderzijds dankbaar dat we van Meester Jiri hebben mogen leren. Een meester voor velen van ons die zoveel goud bracht en vele zonnen aanstak! Meester Jiri klinkt, zingt en straalt in vele van ons door.

Het kerstprentenboek over Jozef en Maria op een bare tocht naar hun geboorteplaats waar hun zoon Jezus geboren wordt biedt ons troost en vertrouwen. Het doet ons gewaar worden van het licht in ons, in de ander en om ons heen. Overal in de school zie ik een vonkel goud, een vonkel licht, een glans, een zonnestraal dat in dit donker helder schijnt het als de zon aan de hemel, als de liefde in elk kind.

Midden in deze wintertijd is de hemel een beetje dichterbij. Het biedt ons de kans om ons te verbinden met de onzichtbare wereld en ons spirituele koord op te poetsen voor het nieuwe jaar.

Vrijeschool Almere voelt zich dankbaar en wenst alle kinderen, hun gezinnen en families een fijne kersttijd en een nieuw jaar vol mooie warm

"Meester Jiri klinkt, zingt en straalt in vele van ons door."

ontmoetingen, nieuwe gedachten en vol vonkelende dromen die uit mogen komen. Laten we de geest en de vonkelende magie van de gouden bal

tot hoog in de zomer bij ons dragen!

Gelukkig nieuwjaar en een fijne vakantie!

MvdS

**VRIJESCHOOL
ALMERE**

Over Jaarfeesten: een samenvatting

De feesten in het jaarverloop, waarom vieren we ze?

In het boek 'Schipper mag ik overvaren' van Juul van der Stok volgen we een weg door de seizoenen waarin de feesten in de eerste eeuwen na Christus hun specifieke plaats kregen. Maar dit boek voert ons ook door de mensheidsontwikkeling waarin de christelijke feesten ontstonden, als 'afdruk' van de gebeurtenissen in het leven van Jezus van Nazareth. Deze lijn loopt door alle hoofdstukken heen en geeft antwoord op de vraag waarom het vieren van jaarfeesten zinvol kan zijn. Vieringen uit andere culturen, in multiculturele samenlevingen of op het zuidelijk halfrond zijn hier niet opgenomen...

Voordat we door de seizoensbeweging gaan, staan we eerst stil bij de gedachte dat onze aarde een levend organisme is. We beseffen het misschien niet altijd maar er valt veel voor te zeggen om de planet waarop wij leven te beschouwen als een organisme dat net zo levend is als ons eigen lichaam. We kunnen ervaren dat in ons fysieke lichaam een ziel leeft, die ons de innerlijke wereld bidet waarin we denken, voelen en willen. Zo is in ons ook een geestwezen werkzaam, namelijk dat deel van onszelf waar we 'Ik' tegen zeggen. Ook in onze Moeder Aarde woont een ziele-geestwezen. Zoals de mens lucht in- en uitademt, zo ademt onze aarde-moeder haar innerlijke wezen in- en uit: van de winter naar de zomer maakt zij een uitademende beweging, van de zomer naar de winter een inademde beweging. De seizoenen laten iets zien van de ademhaling van het levende aardeorganisme.

Binnen haar aardse begrenzungen streeft de aardeziel naar totale verinnerlijking van de zomerimpulsen. In deze inkeer, dit volledig ingeademd zijn, wordt in de donkerste tijd van het jaar in de aardeschoot het licht opnieuw geboren. In November beginnen de lichtfeesten. In huis hebben we kunstlicht aangestoken en in onszelf ervaren we hoe de opbrengst van de zomer zich als kracht concentreert. Als een bron waaruit we kunnen putten op onze verdere weg door de uiterlijke duisternis.

In de adventstijd wil het innerlijk licht groeien, waardoor in de Kersttijd de geboorte van ons nieuwe menszijn plaats kan vinden. De lange winternachten brengen een diepe slap. In huis heerst aanvankelijk een stille rust voor leven en werk. Kinderen gaan op in hun spel. Buiten houdt de winter de natuur in zijn greep. Onder sneeuw en ijs houdt Moeder

Aarde de adem in. Knoppen van struiken en bomen zwellen en wachten gespannen om open te barsten. Langzaam wordt het buiten lichter. Als eindelijk de temperatuur stijgt, de ijskorst breekt en het smeltwater de aarde doordrengt, is er geen houden meer aan. Tegen de zwaartekracht in barsten de opstandingskrachten los, rondom stuwt het nieuwe leven de natuur omhoog. We verheugen ons over het eerste nieuwe leven. Met het lengen van de dagen wordt het ook binnen weer lichter. Juichend, jubelend kondigen de vogels het aan: het voorjaar is gekomen!

De aardeziel ademt uit, het aardelichaam wordt groter. Het uitademen van de aardeziel gaat in mei en juni verder dan de toppen van de bomen, tot in sterrensferen en hemelhoogten, om nieuwe krachten op te doen. En dan breekt er weer een nieuwe rustperiode aan, groter wordt

het aardelichaam niet. We verlaten ons huis, willen buiten zijn, opgaan in de natuur om nieuwe krachten op te doen. Gesterkt met weer een nieuwe zomeroogst keren we terug naar huis om aan het werk te gaan. We merken op hoe de dagen al weer korter worden, dat het eerste goudgerande berkenblad op het pad ligt en de spin zijn web voor het keukenraam maakt. En wéér zeggen we tegen elkaar: de herfst gaat komen!

Zo voltrekt de aarde ieder jaar opnieuw haar gang door de seizoenen, altijd weer, stil zwijgend, met eindeloze trouw. En sinds oertijden ademt de mens mee met het ritme van de aarde. De loop van de zon werd nauwkeurig gevolgd, bijvoorbeeld met behulp van megalitische bouwwerken. Aan de zonnestand warden de hoogtenpunten in het jaarverloop afgelezen om rituelen te kunnen voltrekken. In de zonnewereld beleefde men de woonplaats van de goden, waarmee steeds de verbinding gezocht werd; enerzijds om in gesprek te komen en op aarde geleid te worden, anderszijds om zich weer thuis te voelen in de wereld waaruit men gekomen was. Door de tijden heen is die verbondenheid met de goddelijke werkzaamheid en het leven met de natuurwetten van onze aarde meer en meer verloren gegaan. De geestelijke realiteit achter de overleveringen 'verbleekte' en de afzondering van de

goddelijke wereld werd definitiever. De mens raakte los van het paradijs en nam gaandeweg zelf de leiding over. In z'n aardse isolement probeerde hij de natuurprocessen steeds meer naar zijn hand te zetten.

Hoe is het zo ver gekomen?

Het antwoord op deze vraag brengt ons bij de jaarfeesten. We gaan terug in de tijd naar de beelden van het paradijsverhaal, beschreven in het Oude Testament. Als kroon op de schepping had de mens de aarde lief, was een met de schepping want de alles omvattende paradijselijke wereld en de mens, die daarvan een afspiegeling is, werden beleefd als voortkomend uit hetzelfde materiaal, geboren uit dezelfde moeder. De mens dacht niet zelf, de goden dachten in hem en leidden de mens op zijn weg. Na de verleiding van de slang zien we hoe de mens verdreven werd uit het paradijs en de eenheid verbroken werd. Er ontstond een scheiding tussen de goden en de mensen op aarde. We moeten hier bedenken dat het goede, scheppende goden zelf waren, die ons deze weg lieten gaan. Op weg naar verdere menswording op aarde was het nodig om los te komen uit die aanvankelijke geborgenheid. We moe(s)ten bewustzijn ontwikkelen voor de eigen individualiteit, vrij leren denken, onzelfzuchtig, uit liefde leren handelen en verantwoordelijkheid dragen voor onze eigen daden. Zo

zoekt de mens zijn weg naar de toekomst, wetend dat duivels en draken hem blijven vergezellen. In het Nieuwe Testament wordt ons gezegd dat het mysterie van Golgotha licht wil brengen in de duisternis: uit goddelijke hoogten, waarnaar de mens vroeger opkeek, daalde Christus af om zich met de aarde en de mensen te verbinden. Hij leefde ons voor, dat het gekruisigd zijn in de materie overwonnen kan worden en dat het leven na de dood verder gaat. Door de geboorte van Jezus, de doop in de Jordaan, de kruisiging op Golgotha, de opstanding uit de dood en de gebeurtenissen van Hemelvaart en Pinksteren, is er een nieuwe licht- en liefdekracht in de wereld gekomen om de weg naar de toekomst te wijzen. Uit de gebeurtenissen uit het leven van Jezus Christus zijn onze feesten voortgekomen.

Rudolf Steiner bracht de 'antroposofie', een geesteswetenschap die inzicht geeft in de ontwikkeling van de aarde en van de mensheid. Antroposofie betekent letterlijk 'wijsheid van de mens': antropos is mens, Sophia is wijsheid. In het dagelijks leven betekent het voor mij: bewustwording van mijn menszijn; op weg gaan met bijvoorbeeld de vragen: waar kom ik vandaan, waar ga ik naar toe en wat doe ik hier op aarde? Rudolf Steiner gaf ons niet alleen een nieuwe mens- en wereldbeschouwing maar ook

concrete handvaten om in de wereld te werken: een scholingsweg voor de moderne mens, vernieuwingen op het gebied van onderwijs, pedagogie, heilpedagogie, landbouw, maatschappelijke driegeleding, natuurwetenschap, geneeskunst, medicijnbereiding, architectuur en kunst in haar vele uitingen.

In de loop van de derde en vierde eeuw hebben de christelijke feesten in het jaarverloop een eigen plaats gekregen. We kunnen aan de vier natuurlijke hoogtepunten in het jaarverloop de volgende christelijke jaarfeesten verbinden: midzomerpunt: Sint Jansfeest, herfstmoment: Michaelsfeest, midwintermoment: Kerstfeest en lentepunt: Paasfeest. Naast dit kruis in de cirkel van het jaar verschijnt een kruis van diagonalen, dat precies de vier kwarten van de cirkel deelt: Maria Hemelvaart op 15 augustus tegenover Maria Lichtmis op 2 februari, Sint Maarten op 11 november tegenover Hemelvaart en Pinksteren. Kijkend naar al die feesten kunnen we ons afvragen welke daarvan nu nog gevierd worden.

Kerstmis is zeker het meest gevierde feest, ook wereldwijd gezien. In Nederland is het Sinterklaasfeest niet weg te denken maar voor veel mensen zijn de andere feestdagen vooral vrije dagen! Nu de moderne mens zich van veel tradities bevrijd heeft en zelf de leiding in handen heeft genomen doen we desondanks nog steeds moeite om de voorjaarsfeesten (Carnaval, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren) volgens kosmische wetmatigheden vast te stellen, met alle praktische ongemakken van dien voor vakantieroosters en dergelijke. Waarom doen we dat eigenlijk nog? Is dat omdat er een vermoeden leeft van de diepere boodschap die in de feesten verborgen ligt?

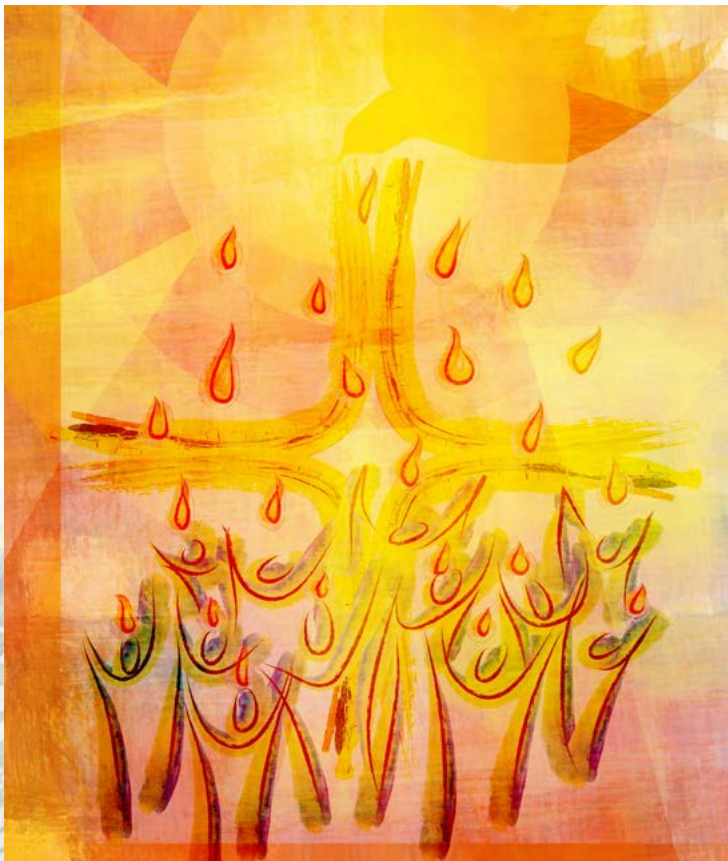
Waarom feesten vieren?

Feesten kun je vieren om het doel van de aarde- en mensheidsontwikkeling te leren begrijpen. Om zicht te krijgen op de grote lijnen die door een hogere leiding op aarde zichtbaar worden gemaakt. Om met bewustzijn voor het verleden en met zicht op de toekomst mens te kunnen zijn. Wat de woning is voor de ruimte zijn de feesten voor de tijd.

Om meer verbondenheid te voelen met het bovenaardse, minder afhankelijk te zijn van het aardse en als burger van twee werelden te leven. Want feesten tillen ons op uit het alledaagse leven. Ze vormen een brug tussen twee werelden en maken grensovergangen beleefbaar. Feesten zijn als sterren waarvan het kind kan zeggen, dat het gaatjes in de hemel zijn. Maar het vieren van de feesten schept ook een ordening in een wereld die grenzeloos en losgeslagen is. Ze worden stenen onder mijn voeten in de bruisende stroom van het jaar, rustpunten van waaruit ik even terug en vooruit kan kijken. Feesten vieren geeft vertrouwen in de toekomst en dat kunnen we onze kinderen en onszelf niet genoeg geven.

Lieve mensen, plekken waar van harte aandacht en zorg voor elkaar en de aarde wordt geschonken, waar mensen zich verlieven op hetgeen de aarde voortbrengt, waar mensen van harte feesten vieren, geven licht dat uitstraalt in de omgeving. Wat daar uitstraalt aan liefde, aandacht en vreugde, voedt onze gehavende aarde en ons menszijn, waardoor we iets teruggeven van het vele dat we al zo lang zelfzuchtig, grof en onwetend hebben genomen. We mogen daardoor hopen dat onze aarde het volhoudt om ons, zoals in het grote scheppingsplan besloten ligt, naar de toekomst toe te blijven dragen.

Bernard Lievegoed ('De levensloop van de mens', Rotterdam, 1976) schreef een halve eeuw geleden al: 'Wij leven in harde, onzekere tijden. Wat wij onze kinderen kunnen meegeven aan warmte en zekerheid kan hen, wat er ook moge gebeuren, niet meer afgenomen worden. Naast het dag- en weekritme is het vieren van feesten van groot belang, vooral wanneer de kinderen daar zelf in mee gaan doen. Ook het vinden van verhoudingen tot de natuur speelt een grote rol; het op wandelingen verzamelen van stenen, schelpen en planten, het kennen

van de vogel- en plantenwereld is voedsel voor de ziel en even belangrijk als goede lichamelijke voeding. Het gezamenlijk ontdekken van de wereld in muziek, tekenen, schilderen en verhalen, kan tevens als eigen ontdooiing en correctie op de jeugdervaringen beleefd worden'. Hij eindigt met: 'Ik waag het uit te spreken, dat de voortgang van onze Westerse cultuur er voor een groot deel van afhangt of er op grotere schaal een nieuwe gezinscultuur geboren zal worden.'

Hoe kunnen we beginnen?

Het beoefenen van bewondering en eerbied voor de seizoensbewegingen is een belangrijke stap. Proberen op de feestdag één aspect zichtbaar te maken; de bloem uit de berm in een vaasje op tafel, de kaart in een houten standaardje bij het bed, in de voeding iets nieuws brengen, in huis of tuin iets veranderen.

Begin klein en meer dat het feestelijke jaar geleidelijk steeds groter wordt. Bedenk dat we feesten niet allen vieren voor en met kinderen maar ook voor onszelf. In gezinnen met kinderen merk je hoe

je door de kinderen geholpen wordt feestvormen te herkennen. Ik zei altijd: 'Met kleine kinderen mag je het leren, als ze groot zijn moet je het weten...!' Want als de vragen komen zoals; waarom er met Kerstmis een boom in de kamer komt, waarom verstopt de paashaas eieren en waarom zijn er zoveel Sinterklazen? kun je vanuit de achtergronden van de feesten tot passende antwoorden komen.

Mensen die geen herinneringen aan vieringen in hun eigen jeugd hebben, kunnen stap voor stap zelf iets opbouwen. Mensen met bijvoorbeeld een rijke katholieke opvoeding willen vaak de oude tradities loslaten om zelf nieuwe vormen te vinden. Met ervaring is dat zij, soms na een intensieve speurtocht, ontdekken dat de oude gebruiken zo gek nog niet waren en dat die, nu bewust gevuld met eigen inzichten, weer veel vreugde kunnen brengen.

Op weg gaan met her vieren van de feesten betekent ook de kracht leren kennen van het ritme waarin de feesten in de seizoenen zijn geplaatst. Ritme is van levensbelang en voorwaarde voor een gezond leven:

het ritme van dag en nacht, het week-, maand- en jaarritme maar ook het ritme van de seizoenen, het ritme van de donkere en lichte jaarhelften en het ritme door de jaarhelften van binnen naar buiten en van buiten naar binnen. Ritmen bemiddelen tussen hemel en aarde en leren ons in de tijd te leven. Je eigen ritme vinden in de grote tijdsbewegingen geeft energie. Jaarfeesten in hun specifieke ritme worden tot krachtbronnen, inspiratiebronnen waaruit we levenskrachten putten.

Veel mensen zien op tegen de feestdagen, ze worden doodmoe van alle voorbereidingen en alles wat er moet. Ze zijn blij als de feestdagen voorbij zijn. Wanneer we ons met teveel willen verbinden, het wezenlijke niet scheiden van het onwezenlijke en het moeilijk vinden bij gemaakte keuzen te blijven, worden we moe. Opmerkelijk is het ritme van 40 dagen, zes weken, in het feestelijk jaarverloop, een ritme dat alles met het leven te maken heeft. Door de van de beweglijke kosmos afhankelijke Paasdatum en door de verschillende tijdsduur van de jaarhelften en seizoenen ten gevolge van de bestaande kalenderindeling, variëren de intervallen tussen de feesten in lengte.

In de bijbel komt het getal 40 vaak voor. Het duidt op een voorbereiding op of overgang naar iets nieuws, een tijd waarin een kiem tot ontwikkeling komt:

- 40 weken duurt de zwangerschap
- 40 dagen heft het lichaam na de zwangerschap nodig om weer in het eigen hormonale ritme te komen
- het leven 'begint bij 40', na 42 jaar begint een nieuwe levensfase
- de wittebroodsweken duren zes weken
- herdenkingsdiensten vinden zes weken na het sterven plaats
- kinderen hebben zes weken zomervakantie
- de herstelperiode van ons lichaam is

zes weken: een ziek orgaan geneest van zichzelf in zes weken, 'zes weken rust houden': een botbreuk heelt in zes weken. Je bent dan niet 'de oude' maar 'de nieuwe' geworden!

- in het leven van Jesus van Nazareth worden perioden van '40'; genoemd, zoals de

- de 40 uren tussen dood en opstanding
- de 40 dagen tussen Pasen en Hemelvaart
- de 40 maanden tussen doop en opstanding

Maar het belangrijkste is natuurlijk om zelf de kracht van dit oerritme te leren kennen. Levend in het ritme van het feestelijk jaar merk ik dat de feestdagen mij niet meer overvallen. (O help, morgen Hemelvaart!) De golvende beweging waarin je naar een feest toegroeit, een kleine handeling voltrekken op de dag zelf en het weer langzaam loslaten van de feestdag schenken mij voortdurend feesttijden waardoor zekerheid in het leven ontstaat en vertrouwen voor de toekomst.

Tot slot enkele citaten uit gesprekken die 'Karlik', een natuurwezen, een gnom, voerde met Ursula Burkhard (Ursula Burkhard, 'Karlik, ontmoetingen met een natuurwezen', Zeist 1987) over de feesten van de mensen. Zij was voor hem iemand die bereikbaar was, iemand om zijn vreugde en zorgen rond onze levende aarde mee te delen.

Als blind meisje heeft Ursula Burkhard vanaf haar vroegste jeugd waarnemingen gehad van onzichtbare wezens die in de natuur leven. Deze wereld was voor haar toegankelijker dan de fysieke omgeving. In haar jeugd moest ze ondervinden dat er in de wereld van de volwassenen geen plaats was voor zulke innerlijke ervaringen. In haar boekje beschrijft ze welke weg ze moest gaan om een brug te leren slaan tussen beide realiteiten. Ze ontving daarbij hulp van wezens

uit 'die andere wereld', voor van Karlik die in de plantenwereld werkt. Zij schrijft: 'het leed van ons mensen heeft met onszelf te maken, met ons onvermogen, met onze groei, zou Karlik zeggen. Je kunt niet mens zijn zonder schuldig te worden. Menszijn betekent: leren. En je kunt niet leren zonder te dwalen. Onze dwaling veroorzaakt leed.'

'Het werd mij duidelijk dat wij mensen aan onszelf lijden, maar dat de schepping, alle zichtbare en onzichtbare schepsels om ons heen, onschuldig met ons, voor ons, door ons lijden. Dit inzicht bedrukte mij. Ik schaamde me voor ons allemaal en vroeg om vergeving.'

'Ongevraagd antwoordde hij vanuit zichzelf: "Je moet je verheugen en je moet feesten vieren, dan zal je de weg vinden.' Voor een mens komt dit antwoord op grote levensvragen onverwacht. "Natuurlijk kan op dit moment niemand in het paradijs leven", verklaarde Karlik "maar feesten zijn herinneringen, het zijn lichtjes uit

het paradijs. Ze maken het nieuwe, zich ontwikkelende leven mogelijk. Je kunt het duistere alleen aanvaarden en dragen wanneer je telkens weer naar het licht kijkt. Vergeet dat nooit. In het licht leven de krachten van de verandering. De feesten die de mensen vieren zijn vaak leeg en vermoeiend. Velen zien op tegen de feestdagen en zijn teleurgesteld als ze voorbijgaan zonder dat er echt iets gebeurt."

"Feesten zijn zaadkorrels", zegt Karlik, "Uit feesten kan iets nieuws groeien, iets dat goed en licht is, dat de kiemen voor het volgende feest in zich sluit."

"Feesten overstralen en begeleiden alles wat er op aarde gebeurt."

"Het zichtbare wordt onzichtbaar, opdat iets zichtbaars kan ontstaan..."

Bron: "Schipper mag ik overvaren, de jaarfeesten in de stroom van de seizoenen, Juul van der Stok, Adventum, Zeist, 2010

In Memoriam meester Jiri

Uit Social Schools:
11 december 2021

Lieve ouders van de Vrijeschool Almere,

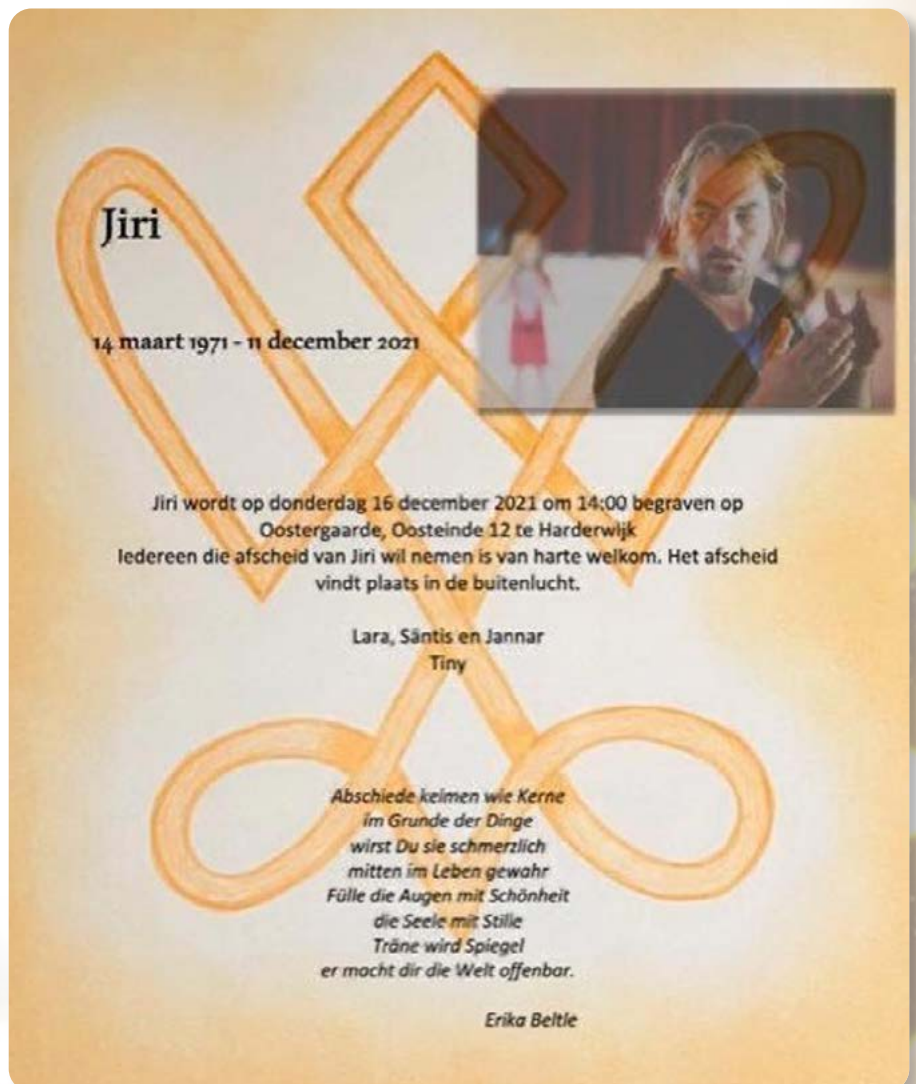
Ik moet jullie helaas berichten met intens verdrietig nieuws; onze meester Jiri is vanmiddag plotseling overleden. Ik mag namens zijn vrouw Lara met jullie delen dat hij door een hartinfarct uit de tijd is gegrepen. We hebben er geen woorden voor...

Meester Jiri was voor de kinderen en voor het kind in ieder van ons; een tovenaars, een verteller, een danser, een pedagoog, een paradijsvogel en een ongelooflijk zacht en lief mens. Jiri Brummans was voor vele jaren betrokken bij de Vrijeschool Almere. Zijn manier van lesgeven, en de wijze waarop hij inhoud gaf aan het eurythmisch bewegingsonderwijs, heeft veel mensen diep geraakt. Meester Jiri, daar was er maar één van. Een zeer geliefde collega en meester die ons en de kinderen in zijn tijd hier veel waarachtigheid en plezier heeft gebracht.

Morgen komt het team bijeen om ons voor maandag a.s. zo goed mogelijk voor te bereiden om dit grote gemis als

schoolgemeenschap samen te dragen. Ik zal jullie daarover berichten....

Met warmte en licht,
Het team Vrijeschool Almere
Marjanne

14 december 2021

Beste ouders,
In dit bericht:

Sfeer in de school Begrafenis Jiri - school donderdag om 12u uit.

Sfeer in de school

We zijn gisteren en vandaag zo dankbaar dat we met de verhalen en de adventsviering samen met de kinderen meester Jiri kunnen gedenken. De adventssfeer geeft met stilte en dankbaarheid ruimte aan ieder van ons om alle herinneringen en liedjes van meester Jiri in de school te laten klinken.

Daarnaast verlichten alle sterren en kaarsjes van de kinderen, ouders en

collega's een prachtige sterrenhemel op alle locaties voor meester Jiri. Dank aan alle ouders voor de lieve berichten. Het steunt het team enorm.

Graag deel ik een paar mooie beelden en uitspraken van de kinderen met jullie.

Kind; 'Meester Jiri was altijd al een engel, ook toen hij nog leefde.'

Kind; 'Ik wil naar de maan, naar meester Jiri. Ander kind: 'Dan moet je maanzaad eten.'

Kind: 'Mijn wens is dat meester Jiri in de hemel kan lesgeven.'

Naast her en der een traan, bieden de gewoontes en regelmaat van de dag ook houvast. In de mooie warme adventssfeer wordt er ook heerlijk gewerkt en gelachen.

Begrafenis Jiri

Donderdag 16/12 wordt meester Jiri begraven. Om de collega's de mogelijkheid te geven om daarbij aanwezig te zijn, sluit de school donderdag 16 december om 12u.

We hopen in deze op uw begrip. Wellicht is het fijn om als ouders onderling af te spreken om elkaar kinderen mee te nemen en thuis op te vangen waar nodig.

Met warme groet,

**Namens team Vrijeschool Almere
Marjanne van der Stok**

**‘Dit is de gouden bal...
Deze is van goud
En deze gouden bal
Geef ik nu aan jou...’**

Met dit liedje eindigde meester Jiri altijd zijn euritmieles met alle klassen. Alle leerlingen gingen samen met meester Jiri in een kring zitten, waar in het midden in een zacht bedje de gouden bal stil lag te glanzen.

Meester Jiri vroeg daarna aan een leerling of hij/zij kon voelen hoe warm, louw of koud de gouden bal voelde. Daarna werd de gouden bal onder het zingen van dit liedje vol eerbied en met een mooie boog doorgegeven aan de volgende in de kring. Als iedereen de gouden bal even vast had gehad en had doorgegeven mocht de leerling die de gouden bal had gevoeld, vertellen hoe hij nu voelde.

Daarna werd de gouden bal weer met eerbied teruggelegd in het mooie bedje in het midden van de kring en ging de klas in een grote slinger, al zingend weer terug naar het eigen lokaal.

Een foto van dit mooie ritueel is ook te vinden op de voorpagina van de

website van onze school
www.vrijeschool-almere.nl

Als al les dui ter is, ont steek dan een lich tend vuur
 dat nooit meer dooft, vuur dat nooit meer dooft.
 Als al les dui ter is, ont steek dan een lich tend vuur
 dat nooit meer dooft, vuur dat nooit meer dooft.

Het lied 'Als alles duister is...' is door het team gezongen bij de herdenking op school van collega Jiri.
 U kunt het zelf beluisteren via deze link: [Als alles duister is | Sela - Bing video](#)

.....

Dans nos obscurités

Allume le feu qui ne
s'éteint jamais

Qui ne s'éteint jamais

Dans nos obscurités

Allume le feu qui ne
s'éteint jamais

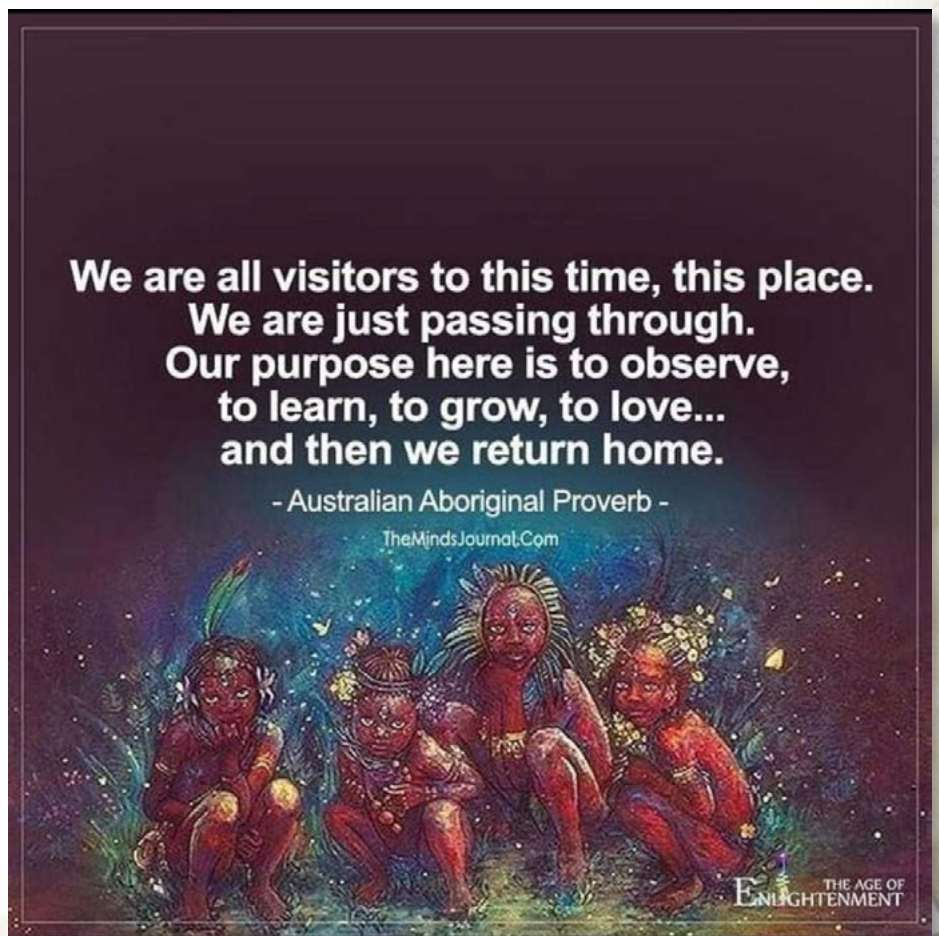
Qui ne s'éteint jamais

.....

**We are all visitors to this time, this place.
 We are just passing through.
 Our purpose here is to observe,
 to learn, to grow, to love...
 and then we return home.**

- Australian Aboriginal Proverb -

TheMindsJournal.Com

Interview met Michiel de Vries, de nieuwe redacteur van Vrije Mare

Ook Michiel beantwoordde de vragen die in sprookjes worden gesteld als je onderweg gaat naar een nieuwe opdracht of uitdaging...

Wie ben je?

Tsja, wat zal ik eens zeggen? Eerst even wat weetjes. Ik ben Michiel, vader van twee jongens van 3 en 5 jaar. De oudste, Caspar, zit op de Danslaan in de klas van Mariska. Samen met mijn vrouw Lieske woon ik in het mooie landelijke Oosterwold. Drie jaar geleden woonden we nog in Amsterdam, het contrast kan bijna niet groter! Binnenkort ben ik voor een paar uur als redacteur verbonden aan de Vrije School, op het moment dat mijn moeder Leny met pensioen gaat als juf. De komende tijd gaan we even uitvogelen wat ik precies ga doen. Ik neem mijn ervaring en kennis mee van mijn werk bij RTL Nieuws, waar ik nu negen jaar werk en ook zal blijven werken als (eind)redacteur en samensteller.

'Michiel denkt altijd net iets verder, en is niet bang te vragen', zo omschreef mijn chef mij eens. Ik heb een brede interesse. Als iemand mij een verhaal vertelt, wil ik altijd precies weten hoe iets zit. Een beetje zoals kleuters soms tot het oneindige de waarom-vraag stellen - maar dan hopelijk iets minder vermoeiend!

'Michiel is in staat om het complexe verhaal achter de hype van de dag te herkennen', dat vond ik ook een mooie omschrijving van mijn mentor op de Universiteit van Amsterdam, waar ik Sociale Geografie studeerde. Mijn overtuiging is dat een hoop ellende in de wereld ontstaat doordat we te weinig moeite doen om elkaar écht te begrijpen. Gelukkig leer je op de Vrije School leer je open te staan voor de wereld - en voor elkaar.

Waar kom je vandaan?

Ik kom van hier! Mijn ouders kozen in de jaren 80 voor Almere. We woonden lange tijd op de Dadelklaverstraat in Kruidenwijk. Mijn broer, twee zussen en ik gingen naar de Vrije School. Als

kind had ik het heerlijk in Almere, maar als puber vond ik het niks - veel te saai. Ik ging naar de Vrije School in Amsterdam - dát was pas een echte stad! Vanaf mijn achttiende ging ik er wonen. En nu ben ik dus weer terug. Grappig hoe je behoeftes in een paar jaar kunnen veranderen.

Waar ga je naartoe?

In januari ga ik voor de school aan de slag, is het plan. Een van mijn wensen is om ouders op allerlei manieren meer betrokken te maken bij de school. Ook zal ik mij bezig gaan houden met nieuwsbrieven en de Vrije Mare.

Over herders en koningen

Herders

De herders ervaren half dromend een engelenboodschap vanuit een geopende hemel, heel dichtbij. Innerlijk diep bewogen willen ze meteen op weg gaan. Ze schenken vanuit hartekrachten: verwondering, blijdschap, medelijden en devotie. Hun gaven komen direct uit de levensfeer. Melk en meel om het lichaam te voeden, wol voor de warmte als basis voor het leven. En lam, om te kunnen voortbestaan.

Koningen

De koningen schouwen, waakzaam, bewust, ver buiten zich tekens aan de hemel. Het kosmische gebeuren overwegend, berekenend, herkenkend, besluiten ze op weg te gaan. Ze schenken vanuit traditie, vermogen, stand.

Het gaat om geestkwaliteiten vanuit het bewustzijn:

Goud, wijsheid in het denken:

Melchior

Wierook, wijsheid in het voelen:

Balthasar

Mirre, wijsheid in het willen: Caspar

Wij mensen kunnen ons herder of koning voelen. Enerzijds volgen we intuïtief vanuit het hart en gaan we de weg naar binnen. Anderzijds nemen we bewust tekenen buiten ons waar en gaan we op weg de wereld in. Herders en koningen, beiden zoeken Christus.

Na een lange tijd van duisternis, van godverlatenheid, in de mensheidsontwikkeling, treedt op het keerpunt der tijden, zoals in de Grondsteenspreuk (R. Steiner, de antroposofische beweging II. Toekomstimpulsen, wv-02, Zeist, 2006) beschreven wordt, 'wereldgeesteslicht in de aardse wezensstroom'. Goddelijk licht, een Christuszon straalt nieuw in mensenzielen op aarde, om

Mary and the Shepherds,
Canvas Wall Art by
Marcello Corti

zowel de harten van de arme herders te verwarmen alsook de wijze koningshoofden te doorlichten.

In dat licht ontmoeten beiden elkaar op weg naar de toekomst en mogen we hopen dat hetgeen wij vanuit verwarmde harten grondvesten en vanuit doorlichte hoofden doelgericht leiden, aarde en mensheid ten goede mag komen.

Bron: Juul van der Stok, Schipper mag ik overvaren, uitg. Adventum, 2010, Zeist

Redactie:

Marjanne van der Stok
Helga van Muijen

vrijemare@vrijeschool-almere.nl

Venster op de Wereld:

De oudejaarsnacht – een symbolisch verhaal over Oud en Nieuw uit Noorwegen.

Het was de laatste dag van het jaar. Een dikke laag sneeuw lag over wegen en velden. Er was een kleine jongen onderweg; hij droeg nieuwe schoenen, en had een grijze das en een rode puntmuts. Hans heette hij. Op zijn rug droeg hij een kleine rugzak. Zijn moeder had daarin een kerstbrood en een driekoningenkaars gepakt. Ze had hem op het hart gedrukt zich goed te gedragen. Hans moest zijn grootmoeder en grootvader opzoeken. Hij moest vooral niet vergeten netjes te groeten en te bedanken en ze een vrolijk en gezegend nieuwjaar te wensen. Ja, daar zou hij aan denken.

De dagen in de winter zijn maar kort; de sneeuwwolken hingen zwaar in de lucht: en al spoedig vielen de sneeuwvlokken naar beneden, stil en dicht bij elkaar, zoals het dons van een dekbed. Toen Hans een stukje gelopen had, bedacht hij, dat hij een kortere weg kon nemen over een bospad.

De sneeuw viel in steeds grotere vlokken en tussen de bomen begon het al donker te worden. Voor Hans het wist, was het nacht geworden. De weg was dicht gesneeuwd; hij kon hem niet meer vinden. Had hij maar lucifers bij zich gehad, dan had hij de kaars kunnen aansteken en zo misschien

via zijn voetsporen de weg weer terugvinden. Nu wist hij niets beters te doen, dan onder een boom te gaan zitten en te wachten tot de sterren en misschien zelfs de maan te voorschijn zouden komen.

Hoe lang hij daar gezeten had, wist alleen de duisternis. Hij was al bijna helemaal ingesneeuwd, toen hij plotseling in de verte een licht zag. Moeizaam stond Hans op en ging op het licht toe en na korte tijd stond hij voor een groot vuur. Nog nooit had hij een vuur zo helder zien branden. Om het vuur zaten twaalf grote mannen, die wijde mantels droegen.

Ze zaten daar stil en ernstig, bijna als koningen en staarden in de vlammen. Een enkele droeg een kroon van ijs op het hoofd of kronen van dennenappels; weer anderen hadden kransen van groene bladeren of korenaren. Hij die de oudste leek, hield een stok in zijn hand en pookte in het vuur, hij wendde langzaam het hoofd om en vroeg: "Ken je ons?" -

"Dat dacht ik wel," antwoordde Hans. Want hij begreep dat de wijze mannen die hij hier zag, de twaalf maanden van het jaar moesten zijn. De oudste die de stok vast hield, dat was zeker december. Daarom droeg hij ook een donkere mantel.

"Vertel ons dan wie we zijn," moedigde de grijsaard hem aan terwijl hij het vuur aanwakkerde. En Hans zei het versje op dat zijn opa hem geleerd had.

Geeft januari een sneeuwtapijt,
dan zijn we gauw de winter kwijt.

Is februari kil en nat,
hij brengt ons koren in het vat.

Nooit is maart zo zoet,
of 't sneeuwt op de boer zijn hoed.

Als april blaast op zijn horen,
Is 't goed voor hooi en koren.

Veel onweer in mei
dan zingt de boer joechei.

Juni meer droog dan nat,
vult met goede wijn het vat.

Wil september vruchten dragen,
dan in juli hitte om te klagen.

Geeft augustus zonneschijn,
zeker krijgen we goede wijn.

Septemberregen op het zaad
komt het boertje wel te staad.

Oktober met groene blaas,
duidt een strenge winter aan.

Als 't in november 's morgens broeit,
wis dat de storm dan 's avonds loeit.

December veranderlijk en zacht,
geeft een winter waar men om lacht.
De grijsaard met de stok knikte
goedkeurend. "Omdat jij ons kent,"
sprak hij, "kennen wij jou ook. Je bent
precies op tijd gekomen, want in deze
nacht waarin het oudejaar voorbij is
kan jij ons helpen. Zie je hoe klein ons
vuur geworden is? Let nu goed op wat
er gebeurt, als ik de stok aan broeder
januari reik. Kruip dan gauw onder zijn
mantel, dan zul je zien hoe het nieuwe

jaar uit de sterren neerdaalt. Haast je
dan en bezorg ons nieuw vuur met je
kaars, want weldra zal het oude vuur
uitgaan."

Toen de oude man dit gezegd had,
klonk er in de lucht een geluid. Het
was of machtige klokken luidden. Het
geluid kwam van ver weg en van dicht
bij. Het leek wel over alle landen en
alle rijken op aarde te weerklinken.
December richtte zich op, hief zijn
stok op en riep met luide stem: "Nu
broeders, gaat de staf van hand tot
hand. Terwijl de nieuwjaarsklokken
klinken over het land. Zegen, God die
in de hemelen troont, nu alles wat op
aarde woont."

Terwijl hij sprak was Hans onder de
mantel van januari gekropen die hem
omhulde als een grote witte nevel.
Boven hem straalden en glinsterden
de sterren en beneden hem bewogen
de zaadjes en de kiemen in de aarde.
Er kwam een klein volkje aangelopen;
ze droegen lantaarns in de hand.
"Hier komen wij met het nieuwe jaar!"
zeiden ze.

En werkelijk, toen Hans goed
keek, zag hij dat alle wortels kleine
gezichtjes hadden. Het leek wel of de
aardmannetjes en de elfjes bruiloft
vierden. Hans was zo verbaasd over
dit alles, dat hij bijna zijn opdracht
vergat. Maar toen zag hij dat zijn
eigen driekoningenkaars al brandde.
Eén van de aardmannetjes had
hem aangestoken. Hans hield zijn
hand voor de kaarsvlam om hem te
beschermen en sloop onder de mantel
van januari vandaan. Van het vuur was
nog slechts een klein beetje gloed
over. Nu reikte december de staf aan
zijn broeder januari. Deze nam het
licht dat Hans in de hand hield en stak
daarmee het nieuwe vuur aan. De
vlammen sloegen hoog op, het licht
was zo overweldigend dat Hans zijn
handen beschermend voor zijn ogen
moest houden.

Toen hij weer opkeek, was het vuur er
niet meer en de twaalf maanden waren
ook verdwenen. Maar de hemel was
opgeklaard en boven de boomtoppen
stond een volle ronde maan. Hans
stond op en ging weer op weg. In
het maanlicht was het makkelijk de
sporen in de sneeuw te volgen tot aan
de weg; en daar was het huis van zijn
grootouders al. In het donker was hij
het voorbij gelopen.

"Gelukkig nieuwjaar," wenste Hans,
toen hij over de drempel de warme
kamer binnenging. De oude mensen
waren verbaasd en verheugd hem
te zien, want grootvader wilde juist
het bos in gaan om Hans te zoeken.
Grootmoeder maakte op de kachel
warme melk met kandij, maar Hans
was zo moe dat hij nauwelijks kon
drinken. "Laten we hem liever in bed
stoppen," meende grootmoeder.
"Het kerstbrood is geloof ik nog wel
heel," mompelde Hans, "maar de
driekoningenkaars is al bijna op, want
daarmee heb ik nieuw vuur voor de
twaalf maanden gehaald." Daarop viel
hij in een diepe slaap.

Bron: www.beleven.org

Het team van Vrijeschool Almere,
samen met vormgevers en redactie
wensst alle ouders en verzorgers
een heel Gelukkig en Voorspoedig

2022!

